2023

Advies Legesverordening 2024 Milieu belastende Activiteiten

VERKENNINGSGROEP MILIEU-LEGES

AUTEURS

Gemeente Smallingerland:
M.Scholten
E.Hoek

Gemeente Heerenveen:
S.Schotanus
G.v.d.Veer
M.Hartlief

Gemeente De Fryske Marren:
S.M.Dijkstra

Gemeente SúdWest-Fryslân:
R.Grovenstijn
J.E.Bruinsma

Inhoud

Aanleiding....2
Uniformiteit kan gehaald worden op volgende onderdelen:....2
Maatwerk....2
Advies Verkenningsgroep Milieu leges....2
Grondslag tarief....3
Definitie milieubelastende activiteit....3
Het Activiteitenbesluit kent 3 soorten inrichtingen:....4
FUMO....4
Wet en Beleid, de grondslag....5
Kanttekeningen....5
Aanpak uitvoering....5
Bijlagen:....6

Aanleiding
Per 1 januari 2024 treedt De Omgevingswet in werking. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient ook de legesverordening aangepast te worden met betrekking tot de milieu belastende activiteiten. In het kringgesprek van de gemeente secretarissen is de wens uitgesproken om te komen tot een provincie brede uniforme aanpak, waarbij nog lokale keuzes gemaakt kunnen worden.

Uniformiteit kan gehaald worden op volgende onderdelen:

1. Beschrijving dienstverlening milieu belastende activiteiten in de legesverordening.
2. Grondslag voor 100% kostendekkend tariefberekening
3. Werkafspraken tussen gemeenten en Fumo om leges te kunnen heffen over vergunning plichtige milieu belastende activiteiten.

Maatwerk
Iedere gemeente bepaald zelf de op te nemen tarieven in de legesverordening.

Kortom; de uniforme werkwijze maakt het voor alle Friese gemeenten mogelijk om over de milieu belastende activiteiten transparante tarieven vast te leggen in de nieuwe legesverordening 2024. De gemeenten kunnen zelf besluiten welk percentage ze willen inzetten voor kostendekkendheid welke bepalend is voor het tarief.

Advies Verkenningsgroep Milieu leges
De verkenningsgroep Milieuleges bestaande uit een vertegenwoordiging van Friese gemeenten (De Fryske Marren, Heerenveen, Smallingerland, Súdwest-Fryslân) heeft volgende advies uitgewerkt voor de op te nemen tekst in de legesverordening met betrekking tot het onderdeel milieu belastende activiteiten en de bijhorende tarieven. Zie bijlage 1 en 2. Daarbij is een procesvoorstel beschreven, die gebruikt kan worden om de eigen processen in te richten, zodat elke gemeente leges kan heffen over de vergunning plichtige milieu belastende activiteiten. Zie bijlage 3. Dit advies is besproken en goedgekeurd in het VTH-managers overleg en wordt nu aangeboden aan u als gemeente ter individuele vaststelling legesverordening 2024

Grondslag tarief

Voor de vaststelling tariefopbouw milieu belastende activiteiten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd

- Uitgangspunt voor de berekening van de tariefbepaling milieu belastende activiteiten zijn de kengetallen uit de vastgestelde begroting 2024 van de FUMO voor het implementatiejaar 2024.
- Als basis geldt de huidige vergunningen/inrichtingen die opgenomen zijn in de begroting 2024 van de FUMO, omdat het gewenste MBA niveau nog niet inzichtelijk en/of volledig zullen zijn ingaande 2024.
- De FUMO geeft aan wat de kosten zijn rond de huidige inrichtingen. De FUMO geeft zo goed mogelijk de aantallen per gemeente weer (zie begroting 2024)
- We doen de aanname dat 1 inrichting uit categorie C en IPPC gelijk staat aan 1 milieubelastende activiteit.
- Naast de kosten van de FUMO zijn er per gemeente ook eigen gemeentelijke kosten voor werkzaamheden rond de milieubelastende activiteiten. Deze kosten zijn niet opgeteld bij de tarieven die in dit advies zijn opgenomen
- Vanwege de onzekerheid horende bij een implementatie is het voorstel om de tariefbepaling die opgenomen wordt in de legesverordening 2024 te stellen op 50% kostendekkendheid van de kostenberekening op basis van bovengenoemde vastgestelde kengetallen.

Definitie milieubelastende activiteit

Onder de Omgevingswet verdwijnt het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer (Wm). Het wordt vervangen door een regulering per milieubelastende activiteit.
Een milieubelastende activiteit is een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken.

De Omgevingswet definieert een milieubelastende activiteit als:

> 'een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit'.

Rijksregels, decentrale regels, algemene zorgplicht en verbod

De rijksregels voor milieubelastende activiteiten staan in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) al (hoofdstuk 3). Deze milieubelastende activiteiten zijn gegroepeerd per bedrijfstak

Het Activiteitenbesluit kent 3 soorten inrichtingen:

Type A
Inrichtingen type A zijn inrichtingen die minder milieubelastende activiteiten uitvoeren, zoals veel kantoor- en schoolgebouwen. Ze hoeven bij de oprichting of een wijziging geen melding te doen aan het bevoegd gezag. Ook hebben ze geen omgevingsvergunning milieu nodig. Ze vallen volledig onder het Activiteitenbesluit.

Type B
De type B in het algemeen ook onder het Bal hebben geen vergunning nodig. Echter de type B die ook OBM-plichtig zijn, daarvan worden er diverse Bal-vergunningplichtig en zijn er een aantal "bruidsschat milieu vergunningplichtig".

Reden hiervoor is dat de mer-OBM-plichtige bedrijven (kleinere veehouders, schroothandelaren, RWZI's etc etc; die van artikel 2.2a lid 1 Bor) een gewone Bal-vergunninggunningplicht hebben. Een aantal OBM-vergunningplichtige bedrijven, niet zijnde mer-OBM's zitten in de bruidsschat als minimaal tijdelijk vergunningplichtig (o.a. de polyesterhars verwerkende bedrijven).

Type C
Een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort, is een inrichting type C onder het Activiteitenbesluit. IPPC-installaties zijn en blijven milieuvergunning plichtig; dit de eenvoudige categorie bedrijven qua "wel/geen wijziging Wabo-OW voor milieu vergunningplicht"

Onder de Omgevingswet zijn de inrichtingen vallend onder categorie B meldingsplichtig en onder Categorie C en IPPC vergunningsplichtig. Gemeenten kunnen leges heffen over de activiteiten die vergunningsplichtig zijn.

Voor milieubelastende activiteiten die niet in het Bal zijn aangewezen, gelden geen algemene rijksregels. Voor die activiteiten kunnen decentrale overheden regels stellen, bijvoorbeeld in het omgevingsplan.

Als er geen specifieke regels door het rijk of door decentrale overheden zijn gesteld voor een milieubelastende activiteit, is de algemene zorgplicht en het algemene verbod uit de Omgevingswet van toepassing.

FUMO

De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) verricht voor ons de milieutaken op het gebied van o.a. milieu, bodem en asbest. De afgelopen jaren heeft de FUMO zich samen met de deelnemers doorontwikkeld. De FUMO beschikt nu o.a. over een eigen VTH beleid en uitvoeringsprogramma. Daarnaast zijn er diverse wijzigen doorgevoerd zoals de implementatie van een nieuwe sturings- en financieringssystematiek. In overleg met alle deelnemende gemeenten is er gewerkt aan een één uniforme mandaatregeling met een 'cafetaria model'. De intentie is dat alle gemeenten minimaal mandaat verlenen voor het basistakenpakket

De leges over deze milieu belastende activiteiten worden geheven door de gemeenten aangezien het heffen van leges niet is gemandateerd aan de FUMO. De gemeente is de archiverende partij van vergunningen en weet daarom welk bedrijf welke leges zou moeten betalen. Bovendien is het handig om het heffen van alle leges in 1 hand, van de gemeenten, te hebben, omdat je dan zicht hebt om mogelijke samenloop van leges.

Wet en Beleid, de grondslag

De grondslag voor milieubelastende activiteiten in het Bal ligt in artikel 4.3, lid 1, onder b, en 5.1, lid 2, onder b van de Omgevingswet. Voor de regels door decentrale overheden ligt deze in artikel 4.1, lid 1 van de wet

Kanttekeningen

Het jaar 2024 is een introductiejaar. Het jaar wordt gebruikt om te evalueren of de werkwijze en het tarief passend zijn. Vanaf 2025 kunnen er andere keuzes gemaakt worden conform de nieuwe financiering systematiek gericht op MBA's

Aanpak uitvoering

De leges milieu belastende activiteiten treedt in werking na goedkeuring van de legesverordening door de Raad. Tevens zal de FUMO worden geïnformeerd over het besluit dat de gemeente heeft genomen met betrekking tot het heffen van leges over de milieu belastende activiteiten ingaande 2024.
Voorafgaand zal een communicatietraject opgestart moeten worden. Voor milieuvergunningen worden nu geen leges geheven. Milieuvergunning plichtige bedrijven moeten geïnformeerd worden over wat er gaat gebeuren.

Bijlagen:

1. Legesverordening 2024, onderdeel milieu belastende activiteiten met bijbehorende 100 % kostendekkend tarief.
2. Grondslag van berekening 100% kostendekkende tarief.
3. Proces werkafspraken tussen Fumo en gemeenten om leges te kunnen heffen.